

ប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ តាមគោលការណ៍ធម្មជាតិ
(ប.វ.ស)

ប្រវត្តិរបស់ប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវតាមគោលការណ៍ធម្មជាតិ (ប.វ.ស)

- ប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវតាមគោលការណ៍ធម្មជាតិ(ប.វ.ស) គឺជាការផ្តុំចូលគ្នានូវបច្ចេកទេស ឬការអនុវត្តន៍ល្អៗ ដើម្បីជួយអោយដំណាំស្រូវលូតលាស់បានល្អ និងផ្តល់ផលច្រើនតាមសក្តានុពលធម្មជាតិរបស់វា ។
- បានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ដំបូងនៅប្រទេសម៉ាដាហ្គាស្កា Madagascar ក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៨០ ដោយលោក Henri de Laulanie

- នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រទេសផ្សេងៗ ដោយមានការ
ជ្រោមជ្រែងពី CIIFAD ជាពិសេសសាស្ត្រាចារ្យ Norman Uphoff
- បច្ចុប្បន្នមានប្រទេសចំនួន២២ បាននិងកំពុងអនុវត្ត
- បានចាប់ផ្តើមណែនាំពី ប.វ.សនេះ នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយពិសោធន៍
ជាមួយកសិករតែ២៨គ្រួសារ
- នៅឆ្នាំ២០០៥មានកសិករអនុវត្តប្រមាណ៤០.០០០គ្រួសារ ក្នុងភូមិ ២.០០០
នៅខេត្ត-ក្រុង២០ ។

គុណសម្បត្តិរបស់ ប.វ.ស

- កសិករអាចបង្កើនទិន្នផលស្រូវ ២-៣ដង លើសពីធម្មតា
- កសិករទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន បន្ថយចំណាយលើពូជ ជីគីមី ថ្នាំពុល ពលកម្មសំរាប់ដកសំណាប និងស្ទឹង ។

គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសរបស់ ប.វ.ស

គោលការណ៍របស់ ប.វ.ស

- ដំណាំស្រូវមិនមែនជារុក្ខជាតិទឹកតែវាធន់នឹងទឹក ។ បើទឹកតិចៗវាលូតលាស់និងបែកគុម្ពបានល្អ ។
- ស្រូវកាត់បន្ថយសក្តានុពលធម្មជាតិក្នុងការបែកគុម្ព បើស្ទង់សំណាបមានអាយុលើសពី១៥ថ្ងៃឡើង ។
- ស្រូវនឹងមានសក្តានុពលបែកគុម្ពខ្ពស់ ប្រសិនយើងកាត់បន្ថយនូវ ភាពរន្ធត់របស់វា (ការដកសំណាបរួចបោក ការចងសំណាប....)

- ប្រសិនបើស្រូវដុះតែឯង នោះវានឹងលូតលាស់បែកគុម្ពតាមសក្តានុពល ធម្មជាតិរបស់វា ។

- ដំណាំស្រូវលូតលាស់បានល្អ បើដីធ្លុះមានខ្យល់ចេញចូល និងមានជីជាតិ គ្រប់គ្រាន់ ។

➤ ឫសមេ្តិន ↔ លើមមេ្តិន

➤ គុណស្រូវធ្វើតាមរបៀបចម្លងតាមរយៈជាមួយតាមរបៀប ប.វ.ស

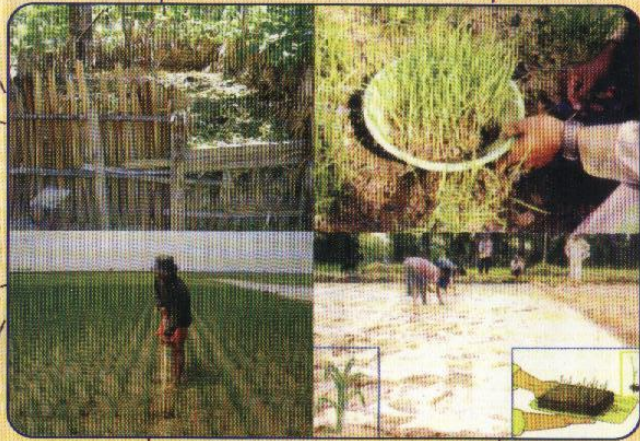

បច្ចេកទេសសំខាន់ៗរបស់ ប.វ.ស

- ធ្វើដីស្រែអោយបានរៀបស្មើ និងមានប្រព័ន្ធសំរាប់បញ្ចេញបញ្ជូនទឹក
- ជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជដែលសុទ្ធហើយលេញល្អយកទៅសាប
- រៀបចំសំណាបគោក ហើយសាបស្តើងដើម្បីអោយសំណាបថ្លោស(សាប ពូជ១ គក្រ/ដី៤០ម៉ែត្រការ៉េ) ។
- ដកថ្នាំម្សៅយកតែសំណាបថ្លោសៗ រួចយកទៅស្ទូងភ្លាមៗ
- ស្ទូងសំណាបអាយុខ្លី យកល្អអាយុតិចជាង១៥ថ្ងៃ(១០-១៥ថ្ងៃ)
- ស្ទូងចាប់ស្តើងជាងធម្មតា យកល្អស្ទូងតែ១ដើមៗ

- ស្ទង់ផ្ទះៗ ភាក់ៗ និងកុំអោយបត់បួសដច់ផ្លែសន្ទុច
- ស្ទង់រង្វើលជាងធម្មតា ចន្លោះគុម្ព ២៥-៤០ស.ម
- ស្ទង់ជាជួរឬបន្ទាត់ដោយមានចន្លោះគុម្ពស្មើៗគ្នា
- ដកស្មៅនិងបំផុសដីអោយបាន២-៤ដង អោយមានខ្យល់ចេញចូល ឬសស្រូវចាក់បានរំងៃ ក៏ចាត់ការប្រណាំងប្រជែងរបស់ស្មៅ
- ត្រូវអោយមានទឹកតិចៗក្នុងស្រែ ជៀសវាងទឹកច្រើនពេលស្រូវកំពុងលូលាស់
- ប្រើជីធម្មជាតិអោយបានច្រើន ជាពិសេសជីកំប៉ុស្ត២-៤ត/ហ.ត និងការ ដាំជីស្រស់បែតងលើស្រែមុនស្ទង់ និងគ្របដីក្រោយស្ទង់

ប្រសិនបើលោកអ្នកចង់បានទិន្នផលស្រូវខ្ពស់ ហើយចំណាយតិច សូមសាកល្បងផ្តល់គ្នាទូទៅបច្ចេកទេសសំខាន់ៗ ទំរង់ ១២ របស់ ប.វ.ស

ធ្វើដីឱ្យរាបស្មើ និងមាន
ប្រព័ន្ធសំរាប់បញ្ចេញទឹក ២

ប្រើបីមធ្យមជាតិ ជាពិសេស
ប៊ីកប៊ុស្ត ដើម្បីឱ្យដីមុស
បានល្អ ១

ពកស្មៅចំមុនដីឱ្យបាន ២
ទៅ ៤ លេងដើម្បីខ្យល់
មេឃចូល ១២

លៀសវាងកុំឱ្យមានទឹក
ចាក់គ្រើនក្នុងមុសនៅពេលស្ងួត
និងស្រូវកំពុងលូតលាស់ ១១

ប្រើប្រាស់សុទ្ធត្ថ និងដីសរីរាង្គ
គ្រាប់ពេញល្អសំរាប់សាច ៣

ស្ងួតឱ្យរម្ងៃលឺក្តា ដោយ
មន្លោះនាមពី ២,៥ ពីក
ទៅ ៤ ពីក ១០

ធ្វើផ្ទាំងសំណាចគោក
លើយសាចស្មើ
ដើម្បីឱ្យសំណាចឆ្នោស ៤

ស្ងួតជាជួរដោយចម្ងាយពី
គុក្ខចូយ ទៅគុក្ខចូយស្មើគ្នា ៣

ពកដីសំណាចឆ្នោសទៅស្ងួត
ដោយពកផ្តុំ លើយពក
ភ្លាមស្ងួតភ្លាម ៥

ស្ងួតសំណាចឆាយខ្លី
យកល្អឆាយពិចជាង
១៥ ថ្ងៃ ៦

ស្ងួតចាប់ស្មើយកល្អស្ងួត
តែ ១ លើម ក្នុង
១ គុក្ខ ៧

ស្ងួតផ្តុំ រាក់វា និង
កុំបត់បូសពូសផ្លែសន្តូច ៨

ភាពខុសគ្នារវាងដលិតកម្មស្រូវតាមទំលាប់ និងតាម ប.វ.ស

តាមទំលាប់	តាម ប.វ.ស
<ul style="list-style-type: none"> - មិនបានជ្រើសរើសពូជសុទ្ធល្អនិងគ្រាប់ពេញ - ទុកទឹកច្រើនក្នុងថ្នាល និងសាបក្រាស់ - ស្ទង់ចាប់ធំ សំណាបលាយឡំគ្នាដើមទន់ល្អិត - ស្ទង់សំណាបចាស់ អាយុ១ខែឡើង - ដកបោកសំណាប ចងជាកណ្តាប់ ផ្កាប់១-២ យប់ - ស្ទង់ញឹក ចន្លោះគុម្ពមិនសើក្តា គ្មានជួរ 	<ul style="list-style-type: none"> - ជ្រើសរើសពូជសុទ្ធល្អនិងគ្រាប់ពេញទៅសាប - ថ្នាលគោកដូចរងស្តែ សាបស្តើង - យកសំណាបថ្លោសៗទៅស្ទង់ ស្ទង់១-២ ដើម - ស្ទង់សំណាបខ្លី អាយុតិចជាង១៥ថ្ងៃ - ដកថ្នមៗដាក់ ដកភ្លាមស្ទង់ភ្លាម - ស្ទង់ជាជួរឆ្នាត រាងរង្វើល

- ទុកទឹកក្នុងស្រែជានិច្ចពេលស្រូវកំពុងលូលាស់
- ដកស្មៅមិនទាន់ពេលវេលា មិនញឹកញាប់
- មិនបានប្រើកំទេចកំទីសំរាមជាជីធម្មជាតិ ប្រើពីងផ្អែកតែជីគីមី
- មិនបានបន្សុទ្ធព្យជមុនពេលច្រូត សំរាប់ទុក ពូជ

- ទុកទឹកតិចៗ យកល្អទុកដីសើមៗ
- ដកស្មៅញឹកញាប់ទាន់ពេលវេលាទៀងទាត់
- ប្រើជីធម្មជាតិ កំប៉ុស្តគោក និងកំប៉ុស្តទឹក បំប៉ន
- ធ្វើការបន្សុទ្ធព្យជមុនច្រូត និងរក្សាទុកបាន ល្អ

ការណែនាំបន្ថែមពីបច្ចេកទេសប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ប.វ.ស

ការជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជ

- ពូជសុទ្ធដែលមានគុណភាព (ដំណុះពី៨៥%ឡើងទៅ)
- ពូជផ្តល់ទ្វីផលខ្ពស់
- រយៈពេលលូតលាស់ខ្លី (ស្រូវស្រាល ឬស្រូវកណ្តាល)
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងការរាំងស្ងួត សត្វល្អិតចង្រៃ និងជំងឺ
- គុណភាពគ្រាប់អង្ករ និងរសជាតិ

ការជ្រើសរើស និងរៀបចំទឹកផ្តល់សំរាប់សាប

- ងាយស្រួលបញ្ចេញបញ្ហាទឹក
- ងាយស្រួលការពារសត្វពាហនៈ និងបក្សី
- ដីថ្នាលត្រូវមានជីជាតិល្អ
- ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីម្លប់រុក្ខជាតិ

- សំរាប់សន្ទង់១ហិចតាត្រូវការថ្នាលទំហំ១៥០-២០០ម៉ែត្រការ៉េ
- ត្រូវដាក់ជីធម្មជាតិ(៣-៥គក្រ/១ម៉ែត្រការ៉េ) រាស់ដីអោយម៉ដ្ឋល្អ រួចលើកជារង ថ្នាលតូចៗទទឹង១,៥-២ម៉ែត្រ (ងាយស្រួលសាប ស្រោច ឬបញ្ចេញទឹក បោច ស្មៅ និងកំចាត់សត្វល្អិត ។

ការសំអាតគ្រាប់ពូជ

ដើម្បីញែកគ្រាប់ពេញ និងគ្រាប់តូចស្លៀត ឬសំដីស្រូវចេញ ត្រូវអនុវត្ត
ត្រាំគ្រាប់ពូជក្នុងទឹកអំបិល១ធុង (អំបិល១ក្តាប់/ទឹក១ធុង) កូរអោយសព្វ
រួចស្រង់គ្រាប់ដែលមិនពេញល្អចេញ (គ្រាប់ដែលអណ្តែត) ។

តាមបទពិសោធន៍អាចយកគ្រាប់ពូជត្រាំក្នុងទឹកស្អៅ (សំបក ស្លឹក ឬ គ្រាប់ស្អៅ)
អោយស្រូវលូតលាស់ល្អ និងការពារសត្វល្អិត ។

ត្រូវស្រង់គ្រាប់ដែលល្អទៅលាងទឹកអោយស្អាតមុនយកទៅត្រាំសាប ។

ការត្រាំ និង ផ្គាប់គ្រាប់ពូជ

- មុនយកគ្រាប់ពូជទៅត្រាំ ត្រូវធ្វើការបណ្តុះសាកជាមុន
- ត្រូវការបរិមាណគ្រាប់ពូជល្អ ១០-១៥គក្រ/ហ.ត
- ច្រកគ្រាប់ក្នុងបារត្រាំក្នុងទឹកស្អាត២៤ម៉ោង
- យកគ្រាប់ពូជដែលត្រាំរួចលាងអោយស្អាត រួចពង្រាបគ្រាប់ក្នុងបារអោយមានកំពស់ ១០-១៥ស.ម ហើយយកចំបើងគ្របពីលើបារ ។
- ត្រូវត្រឡប់បារស្រូវពីលើមកក្រោមរយៈពេល១២ម៉ោង រួចផ្សំមទឹកតិចៗ ។

ការសាប

- ត្រូវសាបអោយស្អាត ក្នុងកំរិត១០០ក្រាម/១ម៉ែត្រការ៉េ (១ទូកដៃ)
- គួរសាបនៅពេលល្ងាចកុំអោយស្លឹកឫសដោយការកំដៅថ្ងៃ
- បើជឿជាក់ថាមានភ្លៀងគួរពន្យាពេលសាបរហូតភ្លៀងរួច កុំអោយគ្រាប់រមួរ ចូលគ្នា ឬហូរចូលក្នុងចង្កូររង ។

ការរៀបចំដី

- ត្រូវភ្ជួរអោយបានច្រើនសារ ជំរៅយ៉ាងតិច១៥ស.ម ហើយរាស់ពង្រាបអោយស្មើល្អដើម្បី៖
- លប់ស្មៅ និងកាកសំណល់រុក្ខជាតិទៅក្នុងដីអោយរលួយជាដី
- អោយដីធូរស្រួលស្ងួង និងប្រព័ន្ធបួសបួតលាស់ល្អ
- ងាយស្រួលគ្រប់គ្រងទឹក
- លប់កប់ដីធម្មជាតិទៅក្នុងដី ដើម្បីកាត់បន្ថយការភាយធាតុចិញ្ចឹម
- បង្កើនរន្ធខ្យល់ក្នុងដី ។

- ចំពោះស្រែប្រាំង ឬស្រែប្រដេញទឹក ត្រូវភ្ជួរដាស់ដីមុនទឹកលិច ហើយក្រោយពេលទឹកស្រកគ្រាន់តែរាស់ពង្រាបដីអោយស្មើជា ការស្រែច ។

ការប្រើប្រាស់ដី

គប្បីយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រើប្រាស់ដីធម្មជាតិអោយបានខ្លាំងក្លាព្រោះ

- ធ្វើអោយដីផុសល្អ
- អាចរក្សាសំណើមក្នុងដីបានយូរ
- ជួយបង្កើនដីជាតិដី
- បន្ថយចំណាយក្នុងការទិញជីគីមី និង
- ជួយថែរក្សាបរិស្ថានបានល្អ

- ជីវម្ហូជាតិដែលត្រូវប្រើមាន៖ ជីលាមកសត្វ ជីកំប៉ុស្ត និងជីស្រស់ (ពួកអំបូរសណ្តែក ស្នោ ចកអាសូឡា....)
- ចំបើង និងជញ្ជាំងស្រូវក៏ផ្តល់ជីជាតិសំខាន់ដល់ដីស្រែដែរដូច្នេះគួរភ្ជួរលប់អោយបានល្អ ជៀសវាងការដុតវាចោល ។
- គួរប្រើជីលាមកសត្វ និងជីកំប៉ុស្តកម្រិត១០-២០ត/ហ.ត ដោយភ្ជួរលប់នៅពេលភ្ជួរចុងក្រោយបង្អស់ ។
- ចំពោះជីស្រស់ និងកាកសំណល់រុក្ខជាតិ ត្រូវភ្ជួរលប់មុនស្ទង់១០-១៥ថ្ងៃអោយរលួយបានល្អ ។

ការគ្រប់គ្រងទឹក

- ថែទាំភ្នំស្រែអោយបានល្អ តែកុំទុកទឹកច្រើនពេកនៅពេលដំណាំស្ថិតក្នុង វគ្គលូតលាស់ ជាពិសេសដំណាក់កាលបែកគុម្ព ។
- កំចាត់ស្មៅអោយអស់ពីស្រែ ព្រោះវាជាគូរប្រជែងរបស់ស្រូវ
- បើអាចធ្វើបានគួរជីកស្រះក្នុងទ្រំបំ ២០ម x ១០ម សំរាប់ផ្ទុកទឹក និង ចិញ្ចឹមត្រី ។

ក្រោយស្ទង់រួចត្រូវរក្សាទឹកក្នុងស្រែមិនអោយលើសពី ២-៣ស.ម ឬម្តងស្ងួត
ម្តងសើម ឬគ្រាន់តែសើមតិចៗបានហើយ

- បង្ក្រាបការលូតលាស់របស់ស្មៅ
- ជួយដំណាំស្រូវស្រែបយកដីជាតិពីដី
- ជួយរំលាយសារធាតុសរិកាង
- ធ្វើអោយដំណាំស្រូវបែកគុម្ពបានច្រើន ។

ការកំចាត់ស្មៅ និងការបាចដី

- ត្រូវដកស្មៅអោយស្អាត ព្រោះវាដណ្តើមពីស្រូវនូវ សារធាតុចិញ្ចឹម សំណើម ពន្លឺ និងជាជំរកសត្វចង្រៃ និងកណ្តុរ ។
- អាចបាចដីកំប៉ុស្តដែលរលួយនៅដំណាក់កាលបែកគុម្ព បង្កើនការ បែកគុម្ព ជាអតិបរមា និងបាចម្តងទៀតនៅពេលចាប់ផ្តើមពន្លកកួរដើម្បីអោយ មានកួរ ធំហើយវែងល្អ ។

ការប្រមូលផល

- ច្រូតកាត់អោយទាន់ពេលវេលាជៀសវាងការបាត់បង់ផល
- ត្រូវច្រូតនៅពេលសង្កេតឃើញគ្រាប់ស្រូវ៨០-៨៥% នៅចុងកូរពណ៌លឿង ដូចចំបើង ហើយគ្រាប់គល់កូរដាក់ម៉្សា ។

ការទុកដាក់ផលស្រូវ

- គ្រាប់ស្រូវទើបចេញពីបែនរួចមានសំណើម១៨-២៥% បើយកទៅទុកដាក់ ភ្លាមធ្វើអោយគ្រាប់ស្រូវពុកផុយដោយសារពួកផ្សិត និងមានសត្វល្អិតចង្រៃ បំផ្លាញ ។
- មុនទុកដាក់ត្រូវហាល២-៣ថ្ងៃ(សំណើម១៤%)
- ជៀសវាងការហាលស្ងួតជ្រុល ព្រោះបណ្តាលអោយប្រេះគ្រាប់ និងបាក់ គ្រាប់អង្ករពេលកិន ។

ការទុកដាក់ពូជ

- ត្រូវទុកអោយស្រូវវិទ្ធិលក្នុងស្រែ១០០%
- ហាលអោយដល់សំណើម១៤%(ពេលខាំគ្រាប់ស្រូវបាក់ស្មើ ផ្នែកកណ្តាល ពណ៌ថ្លា
- ត្រូវទុកដាក់ក្នុងបារី និងមានសរសេរឈ្មោះពូជ ថ្ងៃខែច្រូត
- រក្សាទុកនៅកន្លែងស្ងួតគ្មានពន្លឺថ្ងៃចាំងចូល ប៉ះនឹងសំណើម ហើយមានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ ។

➤ រៀបចំកសំណាចទៅស្រែ

ទ្រុឌជីកប៉ុស្ត

➤ របៀបស្ទូងជាជួរលើផ្ទៃក្នុងទឹក

➤ ឧបករណ៍ធ្វើស្មៅ និងបំប្លែងដី

➤ របៀបធ្វើស្មៅ និងបំបុសដី

សូមអរគុណ